

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická
Božetěchova 3, Olomouc, PSČ 772 00

školní rok: 2014/15

Rámcový třídní program pro řešení zárodečného stádia šikanování

dle Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky
škol a školských zařízení č.j.24 246/2008-6

Zpracovali: PaedDr. Vratislava Matlerová, školní metodik prevence
Mgr. Petr Pavelka, výchovný poradce

Konzultant: Mgr. Renata Ježková, SVP Brno

Odpovědná osoba: PaedDr. Jiří Michal, ředitel školy

*Rámcový program pro řešení zárodečného stádia šikanování je otevřený a v
průběhu školního roku bude i nadále ověřován, upravován a doplňován.*

☺ „NEUBLIŽUJME SI“ ☺

Mapování vztahů ve třídním klimatu

- ❖ rámcový třídní program pro řešení zárodečného stádia šikanování

*Pásmo mapování vztahů ve třídním klimatu
počáteční/zárodečné*

manuál

Pro potřebu školního metodika nebo
výchovního poradce.

Prosím, nekopírujte pro potřebu jiné
školy.

☺ Děkuji.

Pásmo mapování vztahů ve třídním klimatu

Struktura pásma, který mapuje vztahy ve třídních klimatech.

POUZE!!!

➤ Počáteční (zárodečná stádia)

1.krok → jak postupovat při objevení problému

- informace od rodičů, žáků, kolegů,
- dopisem na vedení školy,
- vlastním pozorováním, apod.

Nahlášení: TU + ŠMP + VP

*→ společně zvolí strategii postupu řešení
(spolupráce)*

!!CHRAŇTE ZDROJ INFORMACÍ!!

2. krok → Odhad závažnosti onemocnění

- Velmi důležité je určit, jestli daný problém vyřešíme sami v rámci naší školy

(Je to moje?, Troufáme si na to? Máme na řešení dostatek času?)

→ počáteční stádia

nebo

- můžeme řešit pomocí konzultace s odborníkem zvenčí (PPP, SVP, apod.),

→ počáteční stádia

nebo

- už tato problematika patří odborníkům

→ pokročilé stádium, neobvyklá forma šikanování - lynč

Odhad závažnosti onemocnění

Odhad závažnosti - 4 kritéria:

- **způsob chování a vypovídání obětí a svědků**,... „je to moje, pokud jsou otevření, ochotní pomoci a nesouhlasí se špatným chováním agresorů“ (viz. tabulka),
- **závažnost a četnost agresivních projevů** (vnější pohled na šikanu – nemocné čili patologické chování),
- **čas** . . . jak dlouho šikanování trvá,
- **počet agresorů a obětí.**

Oznámení vedení školy, nástin řešení a vymezení rolí (kdo a jak budete postupovat → jednotný postup).

!!CHRAŇTE ZDROJ INFORMACÍ!!

Důležité!!

Oznámení vedení školy, nástin řešení a vymezení rolí (kdo a co bude dělat – VŽDY zachovejte jednotný postup).

!!!

Správné řešení u případů šikanování mezi dětmi a mládeží záleží na:

- ✓ jednotnosti,
- ✓ znalosti problematiky,
- ✓ důslednosti.

3.krok → I.část techniky

Techniky mapující klima – výběr technik cílených pro tuto problematiku např.:

- jména,
- přezdívky („hanlivé“přímý varovný signál),
- had,
- cris cros,
- bingo,
- místa si vymění,
- ruce (kladné a záporné vlastnosti),
- loď,
- tiché řady,
- míček – co mám rád , co nemám rád
- apod.)

4. krok → II. část sociometrie

- zvláštní místnost,
- individuální práce se žáky.

5. krok → III. část práce se třídou
komunitní kruh

- pojmenování problémů ve třídním klimatu,
- nastavení pravidel,
- „charta třídy“.

!!!

Zpětná vazba od žáků na pásmo (líbilo x nelíbilo, co jsem si uvědomil, co mohu udělat pro vztahy ve třídě, aby bylo lépe.....)

*6.krok → závěrečná zpráva
pojmenování a shrnutí*

- důvěrná,
- popis I.,II. a III.části pásma,
- závěr,
- doporučení, rizika...

Odkaz na Metodický pokyn MŠMT ČR 24 246/2008-6

7.krok → info a diskuse

užší realizační tým (VP, MP, TU, vedení školy)

- popis dění ve třídě – seznámení,
- společné kroky k řešení,
- role pedagoga

8.krok → kulatý stůl

- schůzka s pedagogy, kteří ve třídě učí – seznámení s problematikou (obecně),
- pedagogický sbor.

9.krok → schůzka s rodiči

- vyzvání písemnou formou,
- „mimořádná“ – dle závažnosti,
- účast TU, VP, MP, vedení školy (odborník zvenčí),

Seznámení s problémem (obecně) ne
jmenovitě!!

10.krok → *Dvě linie → rozdělení následujícího řešení*

- Linie A / agresor
- Linie O / oběť → *Zapomíná se!!*

11.krok → nástin struktury výchovné komise linie A

- Úvod, přivítání – *vedení školy*
- Seznámení rodičů s problémem, který jsme zjistili – projevy chování u jednotlivého konkrétního dítěte (agresora) – *vedení školy, popř. řešitel problému (ŠMP, VP, TU)*
- Jaký postoj zaujímá škola k těmto nevhodným a nežádoucím projevům chování – *vedení školy*
- Vyjádření zákonných zástupců
- Možná navrhovaná řešení ze strany zákonných zástupců, (možnosti řešení pro nápravu chování u svého dítěte (agresora), aby se situace zlepšila, možnost spolupráce se školou).
- Seznámení rodičů s konkrétními možnými řešeními, které navrhuje škola – *vedení školy*
- Domluvit se na časovém horizontu (z hlediska nápravy chování agresora) - *TU*
- Zpětná kontrola (zda se situace zklidnila) - *TU*
- ***Nezapomenout upozornit rodiče na další výchovná opatření, pokud tato přijatá opatření nepomohou - vedení školy***

→ *nástin struktury výchovné komise linie A/pokračování*

- Zákonní zástupci jednotlivých žáků (agresorů) by měli být zváni na jednání ve škole **písemnou formou** a mezi jednotlivými jednáními se zákonnými zástupci by měla být **časová prodleva**.
- Z tohoto jednání by měl být **proveden zápis**, který obsahuje (datum, struktura, závěr (na čem jsme se dohodli) podpisy všech zúčastněných, souhlas rodiče, že byl s celou záležitostí seznámen a s **navrhovanými řešeními souhlasí**.

POZOR!

- U agresorů není jednoznačným možným řešením jen vyloučení žáka ze školy. Zkušenosti ukazují, že žák přejde na jinou školu a v šikaně pokračuje dál, pokud se s ním nepracuje (tzv. pokročilé šikany/patologie chování). Naším společným cílem je pomoci mu (změna chování). Najít a snažit se společně vyřešit mu příčinu útoku!!! (výměna rolí agresor/oběť). Možnosti spolupráce....

ZAPOMÍNÁ SE!!!

Linie O/obět'

12. krok → rozhovor se zákonnými zástupci oběti

Doporučuji:

- sejít se jiný den než jsou výchovné komise,
- sdělit zákonným zástupcům, jak jsme v dané věci postupovali (kroky řešení, závěry, domluva na dalších opatřeních, možnosti další spolupráce),
- časový horizont pro sledování situace (po týdnu, 14 dnech informovat se vzájemně o situaci – rodinné a školní klima),
- **spolupráce** (ochrana oběti).

Konkrétní kontakt na instituce / konkrétní odborník zabývající se problematikou šikany:

- pedagogicko-psychologická poradna,
- středisko výchovné péče,
- praktický lékař.

13.krok → práce s celou třídou

Uzavření celé záležitosti vedením školy před všemi žáky ve třídě (VP, ŠMP, TU).

- ozdravění třídy – dlouhodobý proces,
- nastavení nových funkčních pravidel např.: charta třídy (nutno dodržovat všichni, nejen žáci, ale i dospělí!),
- možnosti práce se třídou v rámci třídnických hodin (jiné aktivity zaměřené na vztahy mezi žáky ve třídě),
- třídu neustále sledovat,
- *TU + ŠMP* informovat všechny členy pedagogického sboru (obecné informace – shrnutí případu, seznámit je s nastavenými pravidly),
- **jednotnost a důslednost pedagogického sboru,**
- při nezastavení problematiky šikanování kontaktovat ŠMP, VP (přivolání pomoci – instituce zabývající se touto problematikou).